

Denna kursplan är nedlagd eller ersatt av ny kursplan.

Kursplan

Institutionen för hälsovetenskaper

Medicin, avancerad nivå, Arbetsmedicin, 15 högskolepoäng Medicine, Occupational Medicine, Second Cycle, 15 Credits

Kurskod:	MC033A	Utbildningsområde:	Medicinska området
Huvudområde:	Medicin	Högskolepoäng:	15
Utbildningsnivå:	Avancerad nivå	Ämnesgrupp (SCB):	Medicin
Inrättad:	2014-11-25	Fördjupning:	A1N
Giltig fr.o.m.:	Höstterminen 2018	Senast ändrad:	2018-03-23
		Beslutad av:	Prefekt

Mål

Mål för utbildning på avancerad nivå

Utbildning på avancerad nivå ska innebära fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning på grundnivå och ska, utöver vad som gäller för utbildning på grundnivå,

- ytterligare utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper,
- utveckla studenternas förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, och
- utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller för forsknings- och utvecklingsarbete.

(1 kap. 9 § högskolelagen)

Kursens mål

Kunskap och förståelse

Den studerande ska efter avslutad kurs kunna

- redogöra för olika exponeringars betydelse för folksjukdomar som exempelvis hjärt- och kärlsjukdomar, luftvägssjukdomar, hörselnedsättningar, besvär från rörelseapparaten, smärttillstånd och stressrelaterad ohälsa
- skilja mellan obstruktiva och restriktiva lungfunktionsnedsättningar inklusive patofysiologi
- redogöra för hudsjukdomar och deras handläggning i relation till arbetslivet
- redogöra för symtom och patofysiologi vid vibrationsrelaterade skador
- omhänderta akuta ögonskador
- tillämpa det regelverk, som rör medicinska kontroller i arbetslivet
- ge råd om prevention i arbetslivet och känna till principer för screening av arbetsrelaterade hälsoproblem

Färdighet och förmåga

Den studerande ska efter avslutad kurs kunna

- utföra spirometri och audiometri

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Den studerande ska efter avslutad kurs kunna

- avgöra riskfaktors relevans för män och kvinnor vid olika hälsotillstånd
- identifiera etiska dilemman som kan uppstå i företagshälsovårdens verksamhet vid hälsoundersökningar

Kursens huvudsakliga innehåll

- arbetsfysiologi
- ergonomi och arbetsplatsbedömningar
- fysikaliska arbetsmiljörisker
- fysiologisk undersökningsmetodik
- kemiska arbetsmiljörisker och toxikologi
- principer för screening
- arbetsdermatologi
- lungfysiologi och lungsjukdomar
- syn- och hörselproblematik i arbetslivet
- riskkommunikation
- ögonskador
- stressrelaterad ohälsa
- smärtproblematik

Studieformer

Arbets sättet är studentcentrerat och inkluderar studentaktiva arbetsformer. Det studentcentrerade arbetssättet stimuleras genomgående i utbildningen och varierar med olika undervisningsformer som föreläsningar, praktiska övningar och studiebesök. Viss undervisning kan komma att genomföras på engelska.

Den som antagits till och registrerats på en kurs har rätt att erhålla undervisning och/eller handledning under den tid som angavs för kurstillfället som den sökande blivit antagen till (se universitetets antagningsordning). Därefter upphör rätten till undervisning och/eller handledning.

Examinationsformer

Lungfunktion, 1 högskolepoäng. (Provkod: 0100)

Individuell skriftlig uppgift. Om studentens individuella skriftliga uppgift inte uppnår kriterier för betyget godkänd, kan studenten komplettera till godkänd inom 2 veckor efter att beslutet tillkännagivits studenten. Den kompletterade uppgiften är sedan underlag för betygsättning. Uppgift som inte lämnas in inom givna tidsramar bedöms som underkänd.

Arbetsmiljöns regelverk, 1 högskolepoäng. (Provkod: 0200)

Muntlig examination i grupp vid ett seminarium. Vid frånvaro i samband med seminariet deltar studenten vid ett nytt tillfälle under terminstid.

Hörsel-, ögon- och belastningsskador, 1 högskolepoäng. (Provkod: 0300)

Individuell skriftlig uppgift. Om studentens individuella skriftliga uppgift inte uppnår kriterier för betyget godkänd, kan studenten komplettera till godkänd inom 2 veckor efter att beslutet tillkännagivits studenten. Den kompletterade uppgiften är sedan underlag för betygsättning. Uppgift som inte lämnas in inom givna tidsramar bedöms som underkänd.

Arbetsmedicin I, 5 högskolepoäng. (Provkod: 0400)

Individuell skriftlig salstentamen. Omexamination sker inom tidsramen för lokala bestämmelser inom Örebro universitet.

Arbetsmedicin II, 5 högskolepoäng. (Provkod: 0500)

Individuell skriftlig salstentamen. Omexamination sker inom tidsramen för lokala bestämmelser inom Örebro universitet.

Praktisk examination i spirometri, 1 högskolepoäng. (Provkod: 0601)

Praktiskt genomförande av spirometri. Vid frånvaro genomförs momentet vid annat tillfälle under terminstid, i samråd med examinator.

Praktisk examination i audiometri, 1 högskolepoäng. (Provkod: 0602)

Praktiskt genomförande av audiometri. Vid frånvaro genomförs momentet vid annat tillfälle under terminstid, i samråd med examinator.

Spirometri (Provkod: 0700)

Praktisk individuell metodövning i spirometri. Vid frånvaro genomförs momentet vid annat tillfälle under terminstid, i samråd med examinator.

Audiometri (Provkod: 0701)

Praktisk individuell metodövning i audiometri. Vid frånvaro genomförs momentet vid annat tillfälle

under terminstid, i samråd med examinator.

För ytterligare information se universitetets regler för examination inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Betyg

Enligt 6 kap. 18 § högskoleförordningen ska betyg sättas på en genomgången kurs om inte universitetet föreskriver något annat. Universitetet får föreskriva vilket betygssystem som ska användas. Betyget ska beslutas av en av universitetet särskilt utsedd lärare (examinator).

Enligt föreskrifter om betygssystem för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (rektors beslut 2010-10-19, dnr CF 12-540/2010) ska som betyg användas något av uttrycken underkänd, godkänd eller väl godkänd. Rektor eller den rektor bestämmer får besluta om undantag från denna bestämmelse för en viss kurs om det finns särskilda skäl.

Som betyg på kursen används Underkänd (U), Godkänd (G) eller Väl Godkänd (VG).

Lungfunktion

Som betyg används Underkänd (U) eller Godkänd (G).

Arbetsmiljöns regelverk

Som betyg används Underkänd (U) eller Godkänd (G).

Hörsel-, ögon- och belastningsskador

Som betyg används Underkänd (U) eller Godkänd (G).

Arbetsmedicin I

Som betyg används Underkänd (U), Godkänd (G) eller Väl Godkänd (VG).

Arbetsmedicin II

Som betyg används Underkänd (U), Godkänd (G) eller Väl Godkänd (VG).

Praktisk examination i spirometri

Som betyg används Underkänd (U) eller Godkänd (G).

Praktisk examination i audiometri

Som betyg används Underkänd (U) eller Godkänd (G).

Spirometri

När det obligatoriska momentet är fullgjort anges Deltagit (DT).

Audiometri

När det obligatoriska momentet är fullgjort anges Deltagit (DT).

För betyget Godkänd (G) på kursen krävs fullgjorda obligatoriska moment samt godkänt på samtliga examinationsmoment.

För betyget Väl Godkänd (VG) på kursen krävs fullgjorda obligatoriska moment, godkänt (G) på samtliga examinationsmoment samt Väl Godkänd (VG) på Arbetsmedicin I och Arbetsmedicin II.

För ytterligare information se universitetets regler för examination inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Särskild behörighet och andra villkor

Kandidatexamen inom något av huvudområdena biomedicinsk laboratorievetenskap eller medicin. Alternativt biomedicinsk analytikerexamen, läkarexamen, sjuksköterskeexamen, röntgensjuksköterskeexamen, tandläkarexamen eller veterinärexamen.

För ytterligare information se universitetets antagningsordning.

Tillgodoräknande av tidigare utbildning

Student som tidigare genomgått utbildning eller fullgjort annan verksamhet ska enligt högskoleförordningen tillgodoräknas detta som en del av den aktuella utbildningen under förutsättning att den tidigare utbildningen eller verksamheten uppfyller vissa krav.

För ytterligare information se universitetets lokala regler för tillgodoräkningen.

Övriga föreskrifter

Kursen är obligatorisk i Specialistsjuksköterskeprogrammet- Företagssjuksköterska, 60 högskolepoäng

Övergångsbestämmelser

Om kursen genomgår sådana förändringar som är så omfattande att studenten inte kan examineras i enlighet med denna kursplan så anordnas möjlighet till särskilda examinationer i enlighet med universitetets lokala riktlinjer. Information om examinationstillfällena (inklusive fullgörande av obligatoriska moment) publiceras på avsedd plats på universitetets hemsida.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Referenslitteratur

AFS

Arbetsmiljöverkets författningssamling

Stockholm. Arbetsmiljöverket, <https://www.av.se>

Andersson, Gerhard & Arlinger, Stig (senaste upplagan)

Nordisk lärobok i audiologi

Bromma: CA Tegnér

Andersson, Martin (senaste upplagan)

Spirometri

Stockholm: Boehringer Ingelheim

Arbetsmiljöverket (2007)

Hur påverkas våra muskler vid stress - om sambandet mellan fysisk belastning och psykisk påfrestning

56 sidor

Arbetsmiljöverket (2005)

Vibrationer: Hur du minskar risken för skador

Solna: Arbetsmiljöverket, 138 sidor

Arbetsmiljöverket, Stockholm (2008)

Utvärdering av hörselvårdsprogram

<https://www.av.se/globalassets/filer/halsa-och-sakerhet/utvardering-av-horselvardsprogram-buller-2008.pdf>

Edling Christer, Nordberg Gunnar, Albin Maria & Nordberg Monica (senaste upplagan)

Arbets- och miljömedicin - en lärobok om hälsa och miljö

Lund: Studentlitteratur

Hansson, T., & Westerholm, P. Arbete och hälsa 2011:12

Arbete och besvär i rörelseorganen: En vetenskaplig värdering av frågor om samband

Solna: Arbetslivsinstitutet, 203 sidor, www.ub.gu.se

Hedenström, Hans (senaste upplagan)

Metoder för undersökning av lungfunktionen

Skärholmen: Boehringer Ingelheim, (tillhandahålls av kursledningen)

Hedenström Hans, Albin Maria, Aringer Leif, Underskog Rune & Wålinder Robert (2008)

Spirometriundersökningar inom företagshälsovården vid medicinska kontroller av arbetsmiljöskäl

Arbetsmiljöverket, 12 sidor, <http://www.av.se/dokument/teman/diverse>

Jonson, Björn & Wollmer, Per (senaste upplagan)

Klinisk fysiologi

Stockholm: Liber

Lönwe, Bo; Tornqvist, Kristina & Bengtsson-Stigmar, Elisabeth (senaste upplagan)

Ögonsjukdomar i primärvården

Malmö: Leo Pharma Nordic,

<http://www2.neuro.uu.se/ophthalmology/Teaching/MedicalStudents/OgonsjukdomarLonwe.pdf>

Prevent (senaste upplagan)
Ergonomi för ett gott arbete
 Stockholm: Prevent

Prevent (2012)
Syn och belysning i arbetslivet
 Stockholm: Prevent, 121 sidor

Prevent (senaste upplagan)
Syn och belysning i arbetslivet
 Stockholm: Prevent

Statens beredning för medicinsk utvärdering (2012)
Arbetets betydelse för uppkoms av besvär och sjukdomar. Nacken och övre rörelseapparaten. En systematisk litteraturöversikt (SBU-rapport, nr 210)
 Stockholm: Statens beredning för medicinsk utvärdering, 721 sidor,
[http://www.sbu.se/upload/Publikationer/Content0/1/Arbetets betydelse del 1 fulltext.pdf](http://www.sbu.se/upload/Publikationer/Content0/1/Arbetets_betydelse_del_1_fulltext.pdf)

Statens beredning för medicinsk utvärdering (2014)
Arbetsmiljöns betydelse för ryggbesvär. En systematisk litteraturöversikt (SBU-rapport, nr 227)
 Stockholm: Statens beredning för medicinsk utvärdering, 643 sidor, <http://www.sbu.se/227>

Theorell, Töres (2012)
Psykosocial miljö och stress
 Lund: Studentlitteratur, 299 sidor

Theorell, Töres (senaste upplagan)
Psykosocial miljö och stress
 Lund: Studentlitteratur

Toomingas, Allan, Mathiassen, Svend Erik & Wigaeus Tornqvist, Ewa (senaste upplagan)
Arbetslivsfysiologi
 Lund: Studentlitteratur

Toomingas, Allan, Mathiassen, Svend Erik & Wigaeus Tornqvist, Ewa (2008)
Arbetslivsfysiologi
 Lund: Studentlitteratur, 373 sidor

Vahlquist, Anders; Lindberg, Magnus; Enerbäck, Charlotta; Lundqvist, Katarina & Nylander, Elisabet (senaste upplagan)
Rorsmans Dermatologi Venerologi
 Lund: Studentlitteratur

Westerholm, P. (Red). (2002)
Arbetsjukdom: Skadlig inverkan: Samband med arbete (Arbete och hälsa 2002:15)
 Stockholm: Arbetslivsinstitutet, 274 sidor, <http://www.ub.gu.se>

Åstrand Irma 1990, 4:e uppl
Arbetsfysiologi
 Stockholm: Almqvist & Wiksell, 207 sidor, Har utgått, tillhandahålls uppkopierad med författarens och förlagets tillstånd. sid. 98-99, 102-103, 108-111, 114-115

Tillägg och kommentarer till litteraturlistan

- Litteraturen utgörs alltid av den senaste upplagan.
- Viss litteratur används inte i sin helhet.
- Artiklar och vetenskaplig publikationer tillkommer
- Publikationer om aktuella lagar, förordningar och författningar tillkommer:
- <http://www.regeringen.se>
- <http://kunskapsguiden.se> (<http://www.kunskapsguiden.se/foreskrifter/Sidor/default.aspx>)
- <http://www.av.se>
- <http://www.socialstyrelsen.se/>
- <https://www.msb.se/>
- <https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/>
- <http://www.scb.se/>